Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr XX/46/2008
Rady Miejskiej w Rzepinie
z dnia 19.06.2008 r.

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

GMINY RZEPIN

NA LATA

2008 – 2015

I. Wprowadzenie

System wieloletniego planowania inwestycyjnego jest narzędziem zarządzania JST, które łączy w sobie wiele procesów planistycznych, jakie zachodzą w jednostce, m.in. planowanie zagospodarowania przestrzennego JST, planowanie finansowe, planowanie strategiczne rozwoju jednostki i planowanie inwestycyjne. Jest to określona metodologia, według której co roku tworzy się plan inwestycyjny na kilka następnych lat, która przede wszystkim zakłada większe zaangażowanie wszystkich potencjalnych wnioskodawców w tworzenie planu oraz analizę potrzeb inwestycyjnych w świetle wyznaczonych długookresowych celów rozwoju, w oparciu o jednakowe dla wszystkich inwestycji kryteria.

Cechy charakterystyczne Wieloletniego Planu Inwestycyjnego:

1. Jest planem kroczącym, którego pierwszy rok stanowi jednocześnie część inwestycyjną projektu budżetu, zawierającym zbiorcze zestawienie programów i zadań inwestycyjnych planowanych do zrealizowania. Są one ujęte w jednym dokumencie i uporządkowane według priorytetów wraz z informacją o planowanym terminie rozpoczęcia i zakończenia ich realizacji. Ważną informacją jest wielkość wydatków zarówno poniesionych jak i zaplanowanych z rozbiciem na poszczególne źródła finansowania w kolejnych latach planu.
2. Jest planem corocznie aktualizowanym zarówno w zakresie inwestycji już ujętych w planie jak i nowo-wnioskowanych, co oznacza coroczną weryfikację wykonania rzeczowego zakresu planu, jak i analizę możliwości sfinansowania realizacji nowych zadań inwestycyjnych.
3. Jest źródłem informacji dla jednostek organizacyjnych JST, jej mieszkańców o kolejności i przybliżonym terminie realizacji wnioskowanych inwestycji, a także informacji dla podmiotów działających na terenie jednostki w zakresie polityki inwestycyjnej.

Podstawowe zalety systemu:

- Umożliwia realizację celów strategicznych JST dzięki jasno określonym mechanizmom podejmowania decyzji inwestycyjnych, co zapewnia zgodność z wdrażaną strategią rozwoju i strategiami sektorowymi.
- Pozwala dostosować zestaw zadań inwestycyjnych do możliwości finansowych jednostki w perspektywie kilku kolejnych lat.

- Pozwala na całościową koordynację zadań pod względem ich wzajemnych powiązań i zależności.
- Umożliwia wypracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego, który stanowi podstawę rocznego planowania inwestycyjnego.
- Zapewnia pełniejsze uspołecznienie systemu planowania poprzez zaangażowanie samych mieszkańców w proces wnioskowania zadań inwestycyjnych do realizacji oraz ocenę i rekomendacje zadań do planu.
- Zawiera jasne i przejrzyste zasady przyznawania środków dysponentom.
- Zwiększa wiarygodność jednostki w oczach potencjalnych kredytodawców i inwestorów.
- Stosowanie procedur przygotowania i rozliczania zadań inwestycyjnych umożliwia lepsze przygotowanie jednostki do wymagań Unii Europejskiej dotyczących korzystania ze środków finansowych.

Jednym z głównych punktów ciężkości Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Rzepin jest zwrócenie uwagi na następujące elementy:

1. **Adekwatność** proponowanych zadań inwestycyjnych w stosunku do faktycznych potrzeb infrastrukturalno-społecznych Gminy ,
2. **Społeczną akceptację** proponowanych przez Urząd Miejski inwestycji,
3. **Realność i wykonalność** proponowanych zadań w stosunku do środków budżetowych samorządu jak również możliwości uzyskania dofinansowania z zewnętrznych źródeł,
4. **Zgodność** proponowanych inwestycji z wyżej wymienionymi dokumentami o charakterze programującym, zapewniająca skuteczność w aplikowaniu o zewnętrzne źródła finansowania.

II. Metodologia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Rzepin

Opracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego wiąże się z określoną metodologią pracy, którą można podzielić na podstawowe fazy szczegółowo przedstawione poniżej.

1. Zebranie informacji o potrzebach inwestycyjnych JST w celu przygotowania odpowiednich materiałów do dalszej pracy oraz podjęcia ostatecznych decyzji należy w pierwszej fazie utworzyć bazę danych o potrzebach inwestycyjnych. Przy znacznej liczbie zadań inwestycyjnych baza taka jest niezbędnym narzędziem wspomagającym planowanie inwestycyjne. W pracach nad przygotowaniem pierwszej edycji planu inwestycyjnego punktem wyjścia jest przygotowanie potrzebnych danych o inwestycjach na formularzach inwestycyjnych. Informacje o potrzebach inwestycyjnych mogą pochodzić z różnych źródeł, np. aktualny stan mienia komunalnego, wnioski zgłaszane przez jednostki organizacyjne i mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje, stowarzyszenia, radnych. Należy również podkreślić, iż celem omawianej fazy procesu jest rozłączenie procesu gromadzenia informacji od przewidywanych możliwości umieszczenia zadania w planie w horyzoncie najbliższych kilku lat (2-3 lat). Oznacza to, iż baza danych o projektach inwestycyjnych zawiera znacznie więcej potrzeb niż następnie można by umieścić w planie inwestycyjnym. Takie podejście umożliwia w miarę obiektywną ocenę zadań najpilniejszych i zapewnia dostateczne przygotowanie oraz zaplanowanie terminu ich realizacji.
2. Usystematyzowanie potrzeb inwestycyjnych i wyznaczenie priorytetów.
   Kolejnym krokiem jest uporządkowanie zebranych informacji i wyznaczenie priorytetów inwestycyjnych w ramach każdej z dziedzin działalności JST. Wcześniej musi zostać potwierdzona wiarygodność zebranych danych, ponieważ pochodzą one od różnych wnioskodawców. Dla dalszego przetwarzania danych i podjęcia decyzji inwestycyjnych potrzebne są dane o jednolitym charakterze. W części zapewnia to wykorzystywanie jednakowych dla wszystkich zadań formularzy. Dane są sprawdzane i weryfikowane przez pracowników merytorycznych.
3. Określenie źródeł finansowania inwestycji.
   Kluczową kwestią wieloletniego planowania inwestycyjnego jest określenie możliwych źródeł finansowania zadań w zakresie środków własnych oraz zewnętrznych źródeł finansowania (dotacji, kredytów preferencyjnych). Określa się zarówno możliwość

pozyskania środków finansowych, jak i pewność i gwarancję ich pozyskania, co ma decydujące znaczenie w procesie wyboru zadań do planu.

4. Ocena i wybór zadań inwestycyjnych do planu.

   Wszystkie zadania inwestycyjne podlegają ocenie według przyjętych kryteriów oceny, w zgodzie ze strategicznymi celami rozwoju JST, założeniami rozwoju społeczno-gospodarczego. Ocena zadań jest poprzedzona zatwierdzeniem kryteriów, jednolitych dla wszystkich zadań (bądź grup zadań). Celem tej fazy jest przygotowanie do podejmowania decyzji o terminach i sposobie realizacji zadań.

5. Uzgodnienia z projektem budżetu i przygotowanie projektu WPI.

   Dalsze prace nad wieloletnim planem inwestycyjnym odbywają się w oparciu o prognozowane możliwości finansowe JST, co oznacza dostosowanie zakresu rzeczowego planu inwestycyjnego do zdolności finansowej jednostki (wolnych środków wspomaganych przychodami z kredytów, pożyczek, emisji obligacji), tak, aby zachować zdolność kredytową i umożliwić finansowanie inwestycji w latach następnych (po okresie, na który tworzy się plan inwestycyjny). Wynikiem jest projekt wieloletniego planu inwestycyjnego, który jest przedkładany do zatwierdzenia przez władze JST Pierwszy rok planu inwestycyjnego jest jednocześnie częścią projektu budżetu na kolejny rok budżetowy.

6. Zatwierdzenie projektu WPI.

   Ostatnim etapem jest akceptacja wieloletniego planu inwestycyjnego przez władze JST, a następnie uchwalenie planu przez radę JST. Wszelkie zmiany w planie dokonane przez władze JST muszą być skoordynowane ze zmianami w wieloletnim planie finansowym z zachowaniem zdolności kredytowej jednostki.

III. Analiza wykonania budżetu w latach 2006 - 2008

Na potrzeby Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dokonano analizy dochodów i wydatków budżetowych w latach 2006-2008.

Tabela: Nadwyżka/strata budżetowa w latach 2006 – 2008 (w zł)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008 -plan
Dochody	19 987 630	21 335 293	23 403 690
Wydatki	21 594 508	23 356 234	23 362 949
Nadwyżka/strata budżetowa	- 1 606 878	- 2 020 941	40 741

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Rzepin

Różnicę między dochodami a wydatkami budżetowymi Gminy Rzepin przedstawia poniższy wykres:

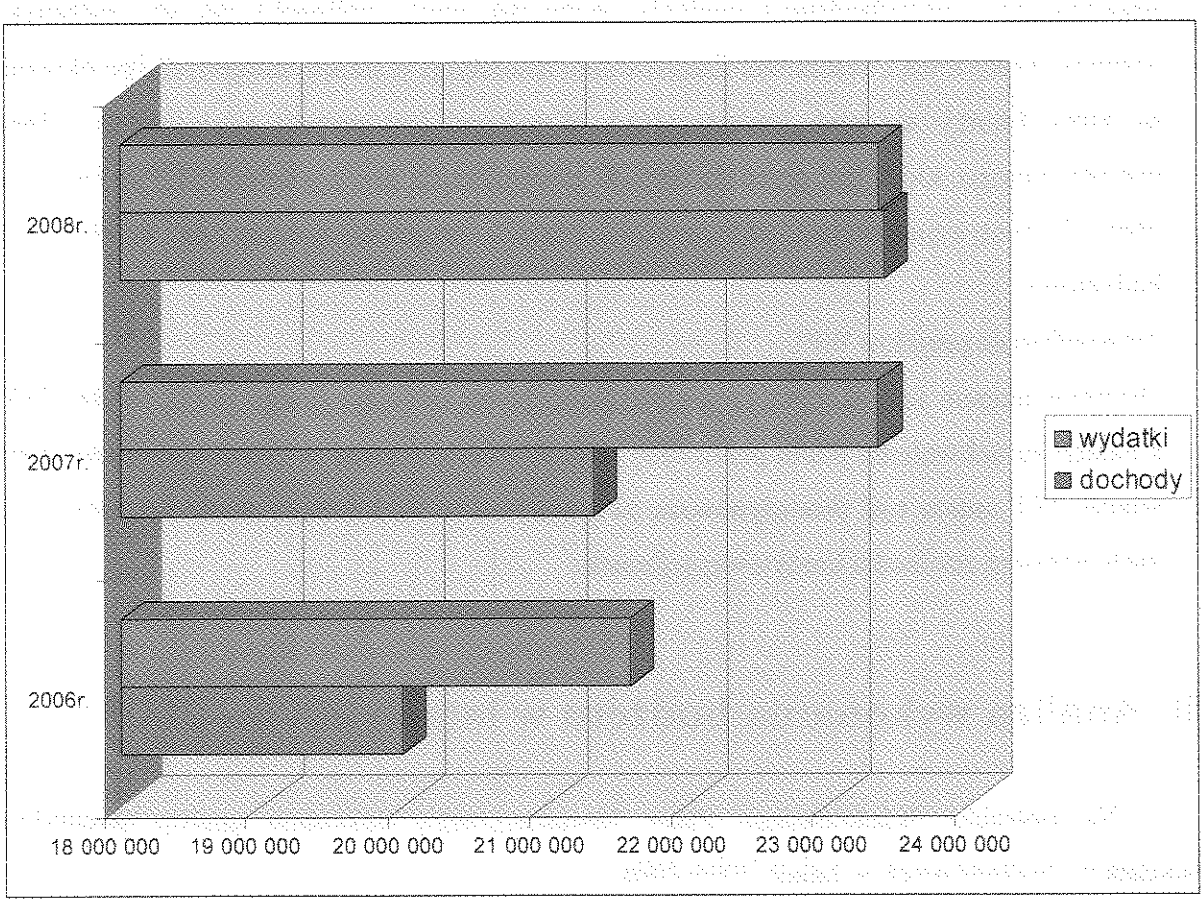

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Rzepin

IV. Charakterystyka zadań inwestycyjnych wskazanych do realizacji przez samorząd Gminy Rzepin w latach 2008-2015

1) Uregulowanie systemu gospodarki ściekowej w aglomeracji Rzepin
2) Termomodernizacja obiektów oświatowych na terenie Gminy Rzepin

V. Tabelaryczne ujęcie projektów inwestycyjnych Gminy Rzepin w latach 2008-2015

Nazwa planowanego działania	Okres realizacji	Źródło	Wkład własny (1)	Dofinansowanie z UE (2)	2007 Wydatek poniesiony	2008	2009	2010	Suma (1+2)
Uregulowanie systemu gospodarki ściekowej w aglomeracji Rzepin	2008-2010	**LRPO Priorytet III** Działanie 3.1. Infrastruktura ochrony środowiska przyrodniczego 85%	4 483 677,06	9 253 078,65	9 272,00 – 100%	85 150,00 – 100%	7 457 809,08 – 100%	6 184 524,63 – 100%	13 736 755,71
					6 245,62 – 67,36%	57 357,04 – 67,36%	5 023 580,20 – 67,36%	4 165 895,79 – 67,36%	
					3 026,38 - 32,64 &	27 792,96 - 32,64%	2 434 228,88 – 32,64%	2 018 628,84 – 32,64%	
Termomodernizacja obiektów oświatowych na terenie Gminy Rzepin	2008-2009	**LRPO Priorytet III Działanie 3.2.** Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii 50%	2 555 196,30	2 555 196,30	-	848 577,00 – 100%	4 261 815,60 – 100%	0,00	5 110 392,60
					-	424 288,50 – 50%	2 130 907,80 – 50%	0,00	
					-	424 288,50 – 50%	2 130 907,80 – 50%	0,00	

VI. Informacje o możliwościach dofinansowania inwestycji

Lubuski Regionalny Program Operacyjny

Głównym celem Lubuskiego Programu Operacyjnego jest stworzenie warunków wzrostu konkurencyjności województwa poprzez wykorzystanie regionalnego potencjału endogenicznego oraz przeciwdziałanie marginalizacji zagrożonych obszarów, w tym obszarów wiejskich, przy racjonalnym gospodarowaniu zasobami i dążeniu do zapewnienia większej spójności województwa.

1) Priorytet III Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego

Działanie 3.1. Infrastuktura ochrony środowiska przyrodniczego

Poziom dofinansowania:

- maksymalnie 85% całkowitych kwalifikowalnych kosztów projektu – poziom dofinansowania wyliczony będzie indywidualnie dla każdego projektu na podstawie obowiązujących wytycznych.

Maksymalna wartość projektu:

Gospodarka wodno – ściekowa: na obszarach nie objętych PROW – bez minimalnej wielkości wsparcia na gminę.

Kwalifikujące się projekty:

- przedsięwzięcia realizowane w aglomeracjach z przedziału 2-15 tys. RLM zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Rozporządzeniami Wojewody Lubuskiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji
- porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez:

- Budowę, rozbudowę i przebudowę systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej bez przyłączy kanalizacyjnych,
- Budowę, rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków,
- Realizację projektów z zakresu zagospodarowania osadów pościekowych.

2) Priorytet III Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego

Działanie 3.2. Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Poziom dofinansowania:

- maksymalnie 85% całkowitych kwalifikowalnych kosztów projektu – poziom dofinansowania wyliczony będzie indywidualnie dla każdego projektu na podstawie obowiązujących wytycznych.

Maksymalna wartość projektu:

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – do 10 mln zł.

Kwalifikujące się projekty:

- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej (zadania, dla których przeprowadzony został audyt energetyczny)

3) Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego na rozwój regionalny

Cel kredytu

- współfinansowanie projektów wspieranych przez fundusze strukturalne Unii Europejskiej,
- współfinansowanie projektów zgodnych ze strategią rozwoju regionu (bez wsparcia UE).

Przedmiot kredytu (sektory i branże)

- dostawy i dystrybucja wody pitnej,
- ścieki i kanalizacja,
- sprzęt dla ochrony środowiska,
- zmniejszenie hałasu i wibracji,
- zbiórka, transport, przetwarzanie odpadów,
- restauracja chronionych pomników i budynków,
- rewaloryzacja zabudowy miejskiej,
- inne przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska.

Wysokość kredytu:

Środki EBI mogą pokrywać do 50% kosztów brutto projektu. W przypadku projektów wspieranych przez UE kredyt i środki unijne razem mogą finansować do 90% kosztów brutto projektu.

Minimalny i maksymalny koszt projektu: 40.000 EUR - 25.000.000 EUR Kredyt udzielany jest w złotych.

Okres kredytowania: min. 4 lata - max. 15 lat.

Karencja w spłacie kapitału - max. 5 lat.

VII. Podsumowanie

Konieczność coraz lepszego zaspokajania różnorodnych potrzeb mieszkańców Gminy Rzepin oraz ograniczoność środków finansowych będących w dyspozycji budżetu Gminy wymaga racjonalnego (optymalnego) podejmowania decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania. To wymaga, aby decyzje dotyczące dalszego rozwoju Gminy nie były podejmowane w cyklu rocznym, co potocznie nazywa się „działaniem od budżetu do budżetu" lub kadencyjnym, lecz aby działania bieżące i średniookresowe wynikały z ustaleń o charakterze perspektywicznym.

Przygotowany Wieloletni Plan Inwestycyjny prezentuje w swej treści całościowy plan inwestycji komunalnych w okresie objętym planem oraz wielkość środków finansowych przeznaczonych na ich realizacje.

Należy podkreślić, że istotnym uwarunkowaniem skutecznej i efektywnej realizacji ustaleń Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Rzepin na lata 2007- 2015 jest prowadzenie - w kolejnych latach - przez Władze prorozwojowej polityki finansowej, polegającej na zwiększaniu udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu Gminy - mając oczywiście na względzie istniejące uwarunkowania zewnętrzne (szanse i zagrożenia, tkwiące w otoczeniu Gminy) oraz wewnętrzne (silne i słabe strony Gminy). Polityka ta winna zmierzać w pierwszym rzędzie do długookresowej:

- maksymalizacji dochodów budżetowych,
- racjonalizacji wydatków bieżących,

- poprawy efektywności wykorzystania własnych środków finansowych przeznaczanych na inwestycje.

Dzięki takim działaniom będzie można maksymalizować wielkość środków finansowych przeznaczanych na inwestycje komunalne.